

50 spørsmål om substantiver I

50 vragen over zelfstandige naamwoorden I

created by craiyon

Hallo

Deze brochure bevat 50 vragen over het gebruik van substantieven in het Noors. Van een Nederlandse zin worden telkens twee (of uitzonderlijk drie) Noorse vertalingen voorgesteld. Op zijn minst één van die vertalingen is correct. Achteraan bevindt zich een sleutel met daarin eventueel verdere uitleg.

E.W.

1. De verrekiiker zorgde ervoor dat hij 's nachts even goed zag als een uil.

A. Kikkerten ga ham en ugles nattsyn.

of

B. Kikkerten ga ham et ugles nattsyn.

2. We reden een grijs Oslo uit en namen de Mossevei.

A. Vi kjørte ut av et grått Oslo og tok Mosseveien.

of

B. Vi kjørte ut av en grå Oslo og tok Mosseveien.

3. Ze zagen een vreemd dier met grote ogen en lange witte vacht.

A. De fikk øyet på et merkelig dyr med store øyne og lang hvit pels.

of

B. De fikk øye på et merkelig dyr med store øyne og lang hvit pels.

4. Op een dag werd ik wakker met benen zo stijf als boomstammen.

A. En dag våknet jeg opp med bein så stive som tømmerstokker.

of

B. På en dag våknet jeg opp med bein så stive som tømmerstokker.

5. De Arbeiderpartij zat in de regering toen het thema op de agenda werd gezet.

A. Arbeiderpartiet satt i regjering da tematikken ble satt på dagsorden.

of

B. Arbeiderpartiet satt i regjering da tematikken ble satt på dagsordenen.

6. Ik wil graag dokter worden.

A. Jeg vil gjerne bli lege.

of

B. Jeg vil gjerne bli en lege.

7. Hij was aanwezig.

A. Han var til stede.

of

B. Han var til stedet.

8. Ze ging naar het toilet.

A. Hun gikk på do.

of

B. Hun gikk på doen.

9. Ben je bang van nachtmerries?

A. Er du redd for mareritt?

of

B. Er du redd for mareritter?

10. Ze woont op de eerste verdieping.

A. Hun bor i annen etasje.

of

B. Hun bor på annen etasje.

11. Hij zette alles op één kaart.

A. Han satset alt på ett kart.

of

B. Han satset alt på ett kort.

12. De fles shampoo produceerde een sissend geluid.

A. Flasken med sjampo ga fra seg en hvesende lyd.

of

B. Flasken med sjampo ga fra seg en hvesende lyd.

of

C. Flasken med sjampo ga fra seg et hvesende lyd

13. De tsaar, de tsarina en hun kinderen werden op brute wijze vermoord.

A. Tsaren, tsarinaen og deres barn ble på brutalt vis tatt av dage.

of

B. Tsaren, tsarinaen og deres barn ble på brutalt vis tatt av dagen.

14. Hij droeg een zwarte spijkerbroek en een zwart t-shirt

A. Han var kledd i svart jeans, og svart t-skjorte.

of

B. Han var kledd i svarte jeans, og svart t-skjorte.

15. Veel gepensioneerden kunnen het zich veroorloven om de volle prijs te betalen.

A. Mange pensjonister har god råd til å betale full pris.

of

Mange pensjonister har godt råd til å betale full pris.

16. Ik had ineens meer dan normaal zin in een biertje.

A. Jeg hadde plutselig mer enn normalt lyst på en øl.

of

B. Jeg hadde plutselig mer enn normalt lyst på et øl.

17. De politie weet momenteel niet zeker wat er is gestolen.

A. Politiet er foreløpig usikker på hva som er stjålet.

of

B. Politiet er foreløpig usikre på hva som er stjålet.

18. Er zijn veel wapens in omloop.

A. Det er mye våpen i omlop.

of

B. Det er mange våpen i omlop.

19. Zonder dat hij het wist, viel hij in slaap.

A. Uten at han merket det, falt han i sovn.

of

B. Uten at han merket det, falt han i søvn.

20. Het Håvamål is bewaard gebleven in het zogenaamde Codex Regius-manuscript, een handschrift uit IJsland.

A. Håvamål er bevart i det såkalte Codex Regius-manuskriptet, en håndskrift fra Island.

of

Håvamål er bevart i det såkalte Codex Regius-manuskriptet, et håndskrift fra Island.

21. Hun skiftet farge.

A. Ze werd bleek.

of

Ze begon te blozen.

22. Hoe wordt "olje" ("olie") uitgesproken?

A. [ɔljə] (zoals in het Nederlandse "bol")

of

B. [ulje] (zoals in het Nederlandse "boek")

23. De kerstdrukte is eigenlijk gewoon een gevolg van slechte planning.

A. Julemaset er i grunnen bare en følge av dårlig planlegging.

of

Julemaset er i grunnen bare et følge av dårlig planlegging.

24. Het was de eerste keer dat ik twee keer gedineerd had op één en dezelfde dag.

A. Det var første gang jeg hadde spist to middager på en og samme dag.

of

B. Det var første gang jeg hadde spist to middager på en og den samme dag.

25. Hij ging privé niet om met collega's.

A. Han omgikkes ingen kollegaer privat.

of

B. Han omgikkes ingen kolleger privat.

26. "Å gjøre noen en bjørnetjeneste" betyr:

A. Iemand een goede dienst bewijzen.

of

B. Iemand een slechte dienst bewijzen.

27. Hij pleitte ervoor om al het downloaden van internet legaal en volledig gratis te maken.

A. Han tok til orde for å gjøre all nedlasting fra Internett lovlig og helt gratis.

of

Han tok til ordet for å gjøre all nedlasting fra Internett lovlig og helt gratis.

28. Jeans zijn tegenwoordig in de mode bij meisjes.

A. Jeans er i moten blant jenter for tiden.

of

B. Jeans er på moten blant jenter for tiden.

29. Waarom staat er een ster bovenop de kerstboom?

A. Hvorfor har vi en stjerne i toppen av juletreet?

of

B. Hvorfor har vi en stjerne på toppen av juletreet?

30. "En slager" betyr

A. een hit, d.w.z. populaire meezinger

of

B. een vleeshouwer, d.w.z. iemand die vlees en vleeswaren in het klein verkoopt

of

C. allebei

31. Mensen belden aan een stuk door om te klagen.

A. Folk ringte i et kjøer for å klage.

of

B. Folk ringte i ett kjøer for å klage.

32. De kapitein gaat altijd als laatste van boord.

A. Skipperen går alltid sist fra borde.

of

B. Skipperen går alltid sist fra bordet.

33. Mag ik je iets vragen?

A. Kan jeg spørre deg et spørsmål?

of

B. Kan jeg stille deg et spørsmål?

34. Het is een stoffen pop die ik gewoon voor de lol heb.

A. Det er en tøydukke jeg bare har for moro skyld.

of

B. Det er en tøydukke jeg bare har for moros skyld.

35. Er staan veel items op de lijst van wat prioriteit moet krijgen.

A. Det er mange punkt på listen over hva som må prioriteres.

of

B. Det er mange punkter på listen over hva som må prioriteres.

36. Ze verdeelden zich in twee kampen.

De delte seg i to leire.

of

De delte seg i to leirer.

37. Het toerisme is een steunpilaar van de economie van het eiland geworden.

A. Turismen er blitt en bærebjelke i øyas økonomi.

of

B. Turismen er blitt en bærebjelke i øya's økonomi.

38. Het zijn jaar in jaar uit dezelfde oude speciale nummers.

A. Det er jo de samme gamle spesialnumre år inn og år ut.

of

B. Det er jo de samme gamle spesialnumre år ut og år inn.

39. Het personeel had niet eens de tijd gehad om boos te worden.

A. Personalet hadde ikke rukket å bli sint en gang.

of

Personalet hadde ikke rukket å bli sinte en gang.

40. Sommige mensen hebben weinig slaap nodig. Simon behoort niet tot die groep.

A. Noen mennesker klarer seg med lite søvn. Simon er ikke en av dem.

of

B. Noen mennesker klarer seg med lite søvn. Simon er ikke et av dem.

41. Mijn ouders waren in het vakantiehuisje, dus ik had het huis voor mezelf.

A. Foreldrene var på hytta, så jeg hadde huset for meg selv.

of

B. Foreldrene var på hytta, så jeg hadde huset til meg selv.

42. Hij had er uiteindelijk mee ingestemd om een tv te kopen

A. Han hadde omsider gått med på å kjøpe en TV.

of

B. Han hadde omsider gått med på å kjøpe et TV.

43. Veel van de scepsis ten opzichte van de technologie bleef bestaan.

A. Mye av skepsisen mot teknologien satt igjen.

of

B. Mye av skepsisen overfor teknologien satt igjen.

of

C. Mye av skepsisen til teknologien satt igjen.

44. Ik verschaftte me dezelfde avond toegang tot het laboratorium.

A. Jeg låste meg inn på labben samme kveld.

of

B. Jeg låste meg inn på laben samme kveld.

45. Hij zong naar hartelust.

A. Han sang av hjertens lyst.

of

B. Han sang av hjertets lyst.

46. Edvard had zin om te schreeuwen.

A. Edvard hadde lyst å skrike.

of

B. Edvard hadde lyst til å skrike.

47. Ze vluchtte haar eigen kantoor in

A. Hun flyktet inn i sitt eget kontor.

of

B. Hun flyktet inn på sitt eget kontor.

48. Hij gaf haar een zoen.

A. Han ga henne en kyss.

of

B. Han ga henne et kyss

49. Geniet van je maaltijd!

A. Nyt måltiden din!

of

B. Nyt måltidet ditt!

50. Hij verving de sterkedrank door alcoholvrije varianten.

A. Han byttet ut brennevinen med alkoholfrie varianter.

of

B. Han byttet ut brennevinet med alkoholfrie varianter.

Antwoorden

1. A. "en ugles nattsyn" = "nattsynet til en ugle"

2. A. "et grått Oslo": namen van steden e.d. zijn onzijdig.

3. B. "å få øye på" is de correcte uitdrukking:

Hvilket dyr fikk du øye på først? Welk dier zag je het eerst?

4. A. "en dag" = "op een niet nader bepaalde/gespecificeerde dag":

En dag finner vi svaret Op een dg/Ooit zullen we het antwoord vinden.

"På en dag" wordt gebruikt als het gaat over een periode van 24 uur:

Vi testet hvor mange ferieaktiviteter vi klarte å gjennomføre på en dag.

We testten hoeveel vakantieactiviteiten we op één dag konden afwerken.

På en dag som denne har vi god grunn til å smile.

Op een dag als deze hebben we een goede reden om te glimlachen.

5. B. "dagsorden" is de grondvorm; hier wordt de bepaalde vorm gebruikt: "op de agenda"

6. A. maar ... in Aftenposten 02.01.2010 schreef "språkforsker" Helene Uri

at engelske uttrykk og formuleringer stadig får større innpass i det norske språk. Og vil fortsette å få det i enda større grad i årene fremover.

– For fem år siden var det utenkelig at noen ville si "Jeg vil gjerne bli en lege". Nå derimot høres det naturlig ut for yngre aldersgrupper, og snart har det glidd inn i språket vårt og blitt en del av det.

dat Engelse utdrukkingen en formuleringen steeds ingang vinden in de Noorse taal. En dat zal de komende jaren in nog grotere mate gebeuren.

"Vijf jaar geleden was het ondenkbaar dat iemand zou zeggen: "Jeg ville bli en lege" Nu klinkt het echter natuurlijk voor jongere leeftijdsgroepen, en op die manier is het in onze taal binnengeglipt en er een deel van geworden.

7. A. til stede (oude genitiefsvorm); zo ook

Brevet skulle åpnes med alle barn til stede. (Hjorth, Arv og miljø):

De brief moest in aanwezigheid van alle kinderen worden geopend

"til stedet" betekent iets heel anders:

Da de kom til stedet sto boligen i flammer.

Toen ze ter plaatse kwamen stond de woning in lichterlaaie.

8. A. ook "sitte på do":

Jeg satt på do da telefonen ringte.

Ik zat op het toilet toen de telefoon ging.

9. A. "Mareritt" bestaat uit twee zelfstandige naamwoorden (substantieven):

en/ei mare (een boze vrouwelijke geest) en "et ritt" (een rit)

Het geslacht (genus) wordt bepaald door het laatste zelfstandige naamwoord: "et ritt" dus "et mareritt"

De onbepaalde meervoudsvorm van het samengestelde zelfstandige naamwoord wordt bepaald door de meervoudsvorm van het laatste zelfstandige naamwoord:

het onbepaalde meervoud van "et ritt" is "ritt" (onzijdige eenlettergrepige zelfstandige naamwoorden blijven zo goed als altijd onveranderd in het onbepaald meervoud):

et mareritt (een nachtmerrie)

marerittet (de nachtmerrie)

mareritt (nachtmerries)

marerittene (de nachtmerries)

10. A. (opgelet! "1. etasje" wordt in Noorwegen gebruikt voor de benedenverdieping!; 2. etasje is dus de eerste verdieping enz.)

11. B. et kort = een kaart(je); et kart = een landkaart.

12. A.

13. A. av dage (oude datief meervoudsvorm)

14. B. "Jeans" is hier een meervoud; de verbuiging van "jeans" :

- ▶ Jeg kjøpte en jeans for tre uker siden (onbepaald enkelvoud)
- ▶ Jeansen var for trang (bepaald enkelvoud)
- ▶ Vi fant flere jeans i forskjellige farger og stiler. (onbepaald meervoud)
- ▶ Disse jeansene egner seg ikke til en regnværsdag (bepaald meervoud)

15. A. god råd

en råd

(1) uitweg:

Det var ikke annen råd. Er zãt niets anders op.

(2) (financiële) mogelijkheid:

Vi har ikke råd til bil. We kunnen ons geen auto veroorloven.

et råd

(1) advies:

Jeg skal gi deg et godt råd. Ik zal je een goed advies geven.

(2) raad (= adviserend of besturend college):

Nordisk råd de Noorse Raad

16. A. en øl

øl is onzijdig als er "bier" mee bedoeld wordt, d.w.z. een:

Alkoholholdig drikk laget av vann, malt, humle og gjær.

Alcoholische drank gemaakt van water, mout, hop en gist.

øl is mannelijk als er "een biertje" mee bedoeld wordt:

Å ta seg en øl for tørsten. een biertje drinken om je dorst te lessen.

17. A. en B.

Enkelvoud en meervoud komen allebei voor; voor "usikre": vergelijk met het gebruik van "police", dat met een meervoud gecombineerd wordt in het Engels.

Nog enkele voorbeelden:

Jeg har anmeldt hendelsen, men politiet var ikke interessert.

Ik heb aangifte gedaan, maar de politie was niet geïnteresseerd.

Politiet var ikke helt fornøyd.

De politie was niet helemaal tevreden.

Du tror visst politiet er fullstendig inkompetente, du.

Jij denkt zeker dat de politie volledig incompetent is, jij.

Politiet var uenige med tingretten.

De politie was het niet eens met het kantongerecht.

Politiet var rause med botene.

De politie was gul met (de) boetes

Politiet var raus med godordene.

De politie was gul met complimenten.

Politiet er interesserte i tips fra folk som kan ha sett noe.

De politie is geïnteresseerd in tips van mensen die mogelijk iets gezien hebben.

Politiet er interessert i tips om denne mannen.

De politie is geïnteresseerd in tips over deze man.

Politiet er sikre på hvem som er skyldig.

De politie weet met zekerheid wie schuldig is.

Politiet er sikker på at det dreier seg om et drap.

De politie is er zeker van dat het om (een) moord gaat

Een lang artikel over "politie" vind je hier:

https://lajanda.github.io/mypubs/Tore%20Nesset%20Hans-Olav%20Enger%20Laura%20A%20Janda_Er%20politiet%20sikker%20eller%20sikre.pdf

18. Toch maar A., hoewel...

Dit zegt Kjell H. Ullestad (grammatikk.com) over "mange" en "mye"

1. Mange

We gebruiken "mange" in combinatie met zelfstandige naamwoorden die telbaar zijn. Na "mange" staat het zelfstandig naamwoord in het meervoud. Dit gebruik komt overeen met het gebruik van "many" in het Engels.

Hun har mange venner.

Ze heeft veel vrienden.

De har mange pene klar i denne butikken.

Ze hebben veel mooie kleren in die winkel.

2. Mye

a. We gebruiken "mye" in combinatie met zelfstandige naamwoorden die niet telbaar zijn. Na "mye" staat het zelfstandig naamwoord dus in het enkelvoud. Dit gebruik komt overeen met het gebruik van "much" in het Engels.

Han spiser mye ris.

Hij eet veel rijst.

Hvor mye kaffe drikker du?

Hoeveel koffie drink je?

b. We gebruiken "mye" ook in combinatie met een werkwoord:

Han jobber mye.

Hij werkt veel.

c. We kunnen "mye" ook gebruiken samen met enkele telbare zelfstandige naamwoorden zoals "brood". In dat geval beschouwen we "brood" als een categorie voedsel:

Mye brød

Mange brød

d. Er zijn enkele substantieven waar het Noors soms van de regel afwijkt. De belangrijkste zijn "folk" ("mensen") en penger ("geld")

Jeg har ikke mye/mange penger.

Ik heb niet veel geld.

Det var mye/mange folk på festen.

Er was veel volk op het feest.

Kun je wapens tellen? Zonder twijfel, dus: "mange våpen" (het onbepaald meervoud van "et våpen" is "våpen"; het bepaald meervoud is "våpnene")

Maar:

Situasjonen svært spent, mye våpen i omloop, unge menn i fjellene.

staat er in Vigdis Hjorths Tredje person entall en er zijn ook verschillende voorbeelden te vinden op het internet.

Wordt "våpen" hier misschien als een "kollektiv" ("verzamelnaam") (vgl. Nederlands "wapentuig") beschouwd en dus als een enkelvoud?

Språkrådet antwoordde op de vraag:

Politiet satte inn 30 mann

Hvorfor heter det for eksempel «Politiet satte inn 30 mann i jakten på ranerne». Burde det ikke hete «30 menn»?

Waarom zegt men bijvoorbeeld "De politie zette 30 man in in de jacht op de overvallers?" Moet het niet "30 mannen" zijn?

het volgende:

Nei, grammatisk sett er det helt riktig.

Uttrykk som «30 mann» har det vi kaller kollektiv bruk av entall, det vil si at vi bruker ubøyd form om en samling av ensartede ting eller individ.

Slike uttrykk er vanlige i språket, jamfør «20 fot», «mye stor fisk».

Nee, grammaticaal gezien is het helemaal correct. Het is een voorbeeld van het collectief gebruik van het enkelvoud, d.w.z. dat we de onverbogen vorm enkelvoud gebruiken om te verwijzen naar een verzameling van gelijksoortige dingen of mensen. Dat soort uitdrukkingen komt veel voor in het Noors, andere voorbeelden zijn "20 voet", "een hoop grote vis"

maar voegt er wel aan toe

Men det er snakk om en gruppe mer eller mindre stivnede uttrykk. En kan ikke bruke hvilke substantiv som helst på denne måten.

Het gaat hier vooral over min of meer vaste uitdrukkingen. Je kunt niet zomaar gelijk welke substantief op deze manier gebruiken.

19. B. "å sovne (inn)" maar "å falle i søvn":

Du må sovne fort, for å få nok søvn.

Je moet snel in slaap vallen om voldoende slaap te krijgen.

20. B. et håndskrift (of handskrift); er is een verschil tussen: "en håndskrift" = manier waarop je schrijft":

Jeg forstår ikke håndskriften hans *Ik kan zijn handschrift niet lezen*

en

"et håndskrift" = "een manuscript"

Mange gamle islandske håndskrifter) ble tilbakeført til Island

Veel oude IJslandse handschriften werden teruggebracht naar IJsland.

21.A. en B. zie Det Norske Akademis ordbok

uttrykk: skifte farge: bli blek eller rød (bleek of rood worden)

22. A. [ɔljə] (zoals in het Nederlandse "bol")

23. A. en følge = "gevolg" in de betekenis "consequentie", "resultaat", "uitvloeisel", "effect":

Ordningen kan få alvorlige følger *De regeling kan ernstige gevolgen hebben.*

et følge = "gevolg" in de betekenis "entourage": "de gezamenlijke personen die een vorst of enig ander hooggeplaatst of belangrijk persoon volgen of begeleiden")

Hun var i kongens følge. *Ze maakte deel uit van de entourage van de koning*

24. A. "på en og samme dag" is een vaste uitdrukking; voor "samme" staat hier geen lidwoord; een enkele keer staat het zelfstandig naamwoord in de bepaalde vorm:

Alt var ikke kjøpt på en og samme dagen.

Niet alles werd in één en dezelfde dag gekocht.

25. A en B: volgens Bokmålsordliste for den videregående skole kunnen ze allebei.

26. B. Iemand een slechte dienst bewijzen. Språkrådet zegt het volgende over de oorsprong van de uitdrukking:

Het woord "bjørnetjeneste" verwijst naar een fabel van de Fransman Jean de La Fontaine (1621-1695). De fabel gaat over een beer die met een steen een vlieg uit de neus van zijn meester wilde jagen, maar op die manier het hoofd van zijn meester verbrijzelde.

Ros er bra. Men vit også dette: Kommer ordene ut feil, kan du gjøre barna en bjørnetjeneste. (A-magasinet #21; 2019)

Een kind een pluim geven is oké. Maar besef ook dat je de kinderen een slechte dienst bewijst als je je niet de juiste woorden gebruikt.

OPGELET!!!

Tegenwoordig wordt de uitdrukking soms verkeerd gebruikt met de betekenis "iemand een goede dienst bewijzen". Det Norske Akademis ordbok omschrijft dat dit gebruik als "uheldig" ("ongelukkig") en Språkrådet voegt daaraan toe:

Indien deze nieuwe betekenis de overhand krijgt, verliezen we ook een bondige formulering, want het alternatief is een parafrase die uit verschillende woorden bestaat.

27. A. til orde: het is een oude datiefvorm na "til".

28. B. på moten (ook "på mote" is correct). Het omgekeerde is "gå (ut) av moten":

God journalistikk kommer aldri til å gå av moten.

Goede journalistiek zal nooit uit de mode raken.

Har batter for menn gått av moten?

Zijn boeden voor mannen uit de mode geraakt?

29. A. en B. kunnen allebei.

30. A. iemand die vlees en vleeswaren in het klein verkoopt noemt men in het Noors "en slakter"; "en slager" wordt niet alleen in verband met muziek gebruikt:

Det er ikke uten grunn at Fifth Avenue er en slager blant turistene. (Aftenposten 07.12.2013)

Niet voor niets is Fifth Avenue een topper onder toeristen.

31. B.

32. A. fra borde: dit is een oude datiefvorm (zie ook 27). De uitdrukking wordt ook figuurlijk gebruikt:

Greenspan går fra borde, og Erna vil ha euro

Greenspan verlaat het schip (d.w.z. "legt zijn functie neer") en Erna wil de euro. (Erna = Solberg)

"gå fra bordet" betekent iets heel anders: "van tafel gaan":

Han irriterer seg over folk som går fra bordet før alle er ferdige.

Hij ergert zich aan mensen die van tafel gaan voor iedereen klaar is.

33. B. "spørre et spørsmål" wordt wel eens gebruikt, maar is geen correct Noors

34. A. en B.

Bokmålsordboka en Lexin vermelden alleen "for moro skyld", maar "for moros skyld" wordt ook vaak (zij het minder) gebruikt:

Her finner du oppgaver som er laget mest for moros skyld.

Hier vind je oefeningen die vooral voor de lol zijn gemaakt.

Vi må ha en grunn til å fly, vi flyr ikke for moros skyld.

We moeten een reden hebben om te vliegen, we vliegen niet voor de lol.

35. A. en B. Veel eenlettergrepige onzijdige woorden blijven onveranderd in het onbepaald meervoud, maar "punkt" is een uitzondering; daar zijn beide vormen mogelijk, en "punkter" wordt veel gebruikt (het is de enige vorm in Det norske akademis ordbok en Strandskogen vermeldt expliciet dat "punkt" "take(s) -er in the indefinite plural)

36. B. maar...: officieel kan alleen "leirer", maar de zin met "leire" komt uit Jacobsens Det stille vannet). "Leire" is een voorbeeld van een Riksmålvorm die niet in het Bokmål aanvaard is. Nog een paar voorbeelden:

Debattantene delte seg i to leire: (Dagsavisen, 20/10/2014)

De debaters verdeelden zich in twee kampen.

Folk delte seg i to leire: Noen mente at reven måtte avlives fordi den var farlig for både mennesker og firbente. Andre heiet på reven og dens rett til å leve. (nrk.no, 13.05.2021)

Men splitste zich in twee kampen: sommigen waren van mening dat de vos gedood moest worden omdat hij een gevaar betekende voor mens en dier. Anderen namen het voor hem op en verdedigden zijn recht op leven.

Hun fikk Danmark til å dele seg i to leire. (Aftenposten, 10.03.2015)

Ze zorgde ervoor dat Denemarken in twee kampen werd opgesplitst.

37. A. In het Noors wordt de genitief-s altijd aan het zelfstandig naamwoord geschreven, ook al dat op een klinker eindigt.

Eva's øye (misdaadroman van Karin Fossum)

De enige uitzonderingen zijn woorden op -x en -s: dan wordt een apostrof gebruikt:

Sveits' økonomi *de Zwitserse economie*

Marx' skrifter *de geschriften van Marx*

38. A. en B. Det norske akademis ordbok, Bokmålsordboka en Lulofs vermelden alleen "år ut og år inn", maar de omgekeerde volgorde wordt ook gebruikt:

Så hvorfor blir det bråk år inn og år ut? (Sudvest, 19.11.2017)

Waarom is er jaar in jaar uit herrie?

Alle korps trenger nøkkelpersoner, dem som tar på seg verv år inn og år ut, og som alltid stiller opp.
(Folkebladet, 14.10.2020)

Alle korpsen hebben sleutelpersoneel nodig, mensen die jaar in jaar uit taken op zich nemen en altijd klaar staan.

Hva tror du dette gjør med (...) lærerne som står i denne usikkerheten år inn og år ut? (Ringsaker Blad, 13.09.20)

Wat denk je dat dit doet met (...) de leraren die jaar in jaar uit met deze onzekerheid worden geconfronteerd?

39. B. Gecombineerd met een koppelwerkwoord staat een "echt" adjectief (d.w.z. geen voltooid deelwoord) na "personalet" gewoonlijk in het meervoud:

Personalet ble glade i boka, og vårt inntrykk er at barna elsker den. (Språkprosjekt Et godt språkmiljø for alle -- Berg Barnehage 2015-2016)

Het personeel was erg blij met het boek en we hebben de indruk dat de kinderen het geweldig vonden.

Personalet ble redde da de hørte at jeg har notteallergi. (abc/nyheter, 6. okt. 2015)

Het personeel schrok toen ze hoorden dat ik een notenallergie heb.

For kort tid tilbake så jeg et tv-innslag fra en barnehage hvor støynivået var av en slik karakter at personalet ble syke av det. (<https://www.venstre.no/artikkel/2007/02/23/barnehager-kvalitet-aller-viktigst/>)

Kort geleden zag ik een tv-fragment over een kleuterschool waar het geluidsniveau van dien aard was dat het personeel er ziek van werd.

Det var viktig for mødrene at personalet var hyggelige mot barna og tok godt vare på dem.
(<https://journals.oslomet.no/index.php/nordiccie/article/view/2289/2810>)

Voor de moeders was het belangrijk dat het personeel aardig was voor de kinderen en goed voor ze zorgde.

Een enkele keer gebeurt dat niet:

Selv om personalet ble nysgjerrig, vendte gjestene aldri tilbake, (RanaBlad, 23.03.15)

Hoewel het personeel nieuwsgierig werd, kwamen de gasten nooit meer terug.

zie ook 17

40. B. verwijst naar et menneske; dus bijvoorbeeld ook:

Hun er et av de få mennesker jeg har møtt som nesten aldri er redd.

Ze is een van de weinige mensen die ik heb ontmoet die bijna nooit bang is.

en

Han var villig til å innrømme at det fantes unntak, men hun var ikke ett av dem. (et unntak)

Hij was bereid toe te geven dat er uitzonderingen waren, maar zij was daar niet een van.

41. A.

42. A. De zin " Han hadde omsider gått med på å kjøpe et TV" komt uit Kjærstads Speil en er zijn blijkbaar hier en daar wel degelijk Noren die TV als een et-woord gebruiken:

Det ville jo vært det samme om du kjøpte **et TV** fra Philips for de er best på det og DVD spiller fra Panasonic for den er best på det. Det er jo en selvfølge at disse skal virke sammen!! Det er jo fordi det finnes en standard på dette!

maar de woordenboeken en Bokmålsordlisten geven alleen en TV. Het is natuurlijk wel "et tv-program", "et tv-apparat", "et tv-studio" e.d. (et program, et apparat, et studio)

43. A. B. en C. kunnen alle drie; "overfor" wordt het minste gebruikt.

44. A. en B.

"Lab" en "labb" zijn beide verkortingen van "laboratorium" en dus zijn er twee bepaalde vormen enkelvoud: "laben" en "labben".

45. A. verwarrend natuurlijk want het is "et hjerte", maar "hertens" wordt hier als een adjectief gezien en niet als een genitiefvorm van het substantief "et hjerte".

Dus:

hertets anatomi *de anatomie van het hart*

hertets røst *de stem van het hart.*

maar:

Det skal jeg så hjertens gjerne gjøre. *Dat zal ik dolgraag doen.*

46. A (en B?)

Strandskogen zegt: "lyst på noe", maar als er een infinitief volgt: ""lyst til å", maar die "til" wordt blijkbaar nogal eens weggelaten. De zin "Edvard hadde lyst å skrike" komt uit Chris Tvedts Av jord er du kommet. Nog enkele voorbeelden:

Jeg merket at jeg ble rasende. Jeg hadde lyst å knuse noe. Jeg hadde lyst å skrike.
(<http://www.popklikk.no/musikk/gutten-pa-stranden/>)

Ik merkte dat ik woedend werd. Ik wilde iets breken. Ik wilde schreeuwen.

Jeg hadde lyst å skrike høyt på hennes vegne.
(<https://tinesundal.blogspot.com/2017/06/den-synske-av-belinda-bauer.html>)

Ik wilde in haar plaats hardop schreeuwen.

Da skal jeg si dere jeg hadde lyst å skrike høyt!!!!
(<https://forum.roede.com/topic/13723-skal-gj%C3%B8re-det-n%C3%A5-bli-med/page/9/>)

Je mag er zeker van zijn dat ik zin had om hardop te schreeuwen!!!!

De constructie zonder "til" vermijd je best in geschreven taalgebruik.

47. B. Met "kontor" wordt het voorzetsel "på" gebruikt. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor "kino" en "kjøkken":

De var på kino. *Ze waren in de bioscoop.*

De gikk på kino. *Ze gingen naar de bioscoop.*

Tiltalte forklarte at de satt på kjøkkenet og snakket om maten.

De beklagde verklaarde dat ze in de keuken zaten te praten over het eten.

48. B. "Kus" is een de-woord, maar "kyss" is et-woord. Dat zelfstandige naamwoorden er in beide talen min of meer gelijk uitzien, betekent in geen geval dat ze hetzelfde genus hebben:

eple(t)/de appel

kniv(en)/het mes.

49. B. zie 48

50. B. "vin" is een en-woord, maar "brennevin" is een et-woord. Dat is eigenaardig: normaal bepaalt het tweede deel van een samenstelling het woordgeslacht.

Misschien heeft het iets met de etymologie te maken: "vin" komt via het oudnoordse "vín", uit het Latijn. "Brennevin" komt van het Middelnederduitse "bernewīn" en beantwoordt aan het Duitse "Branntwein" (maar dat is mannelijk).

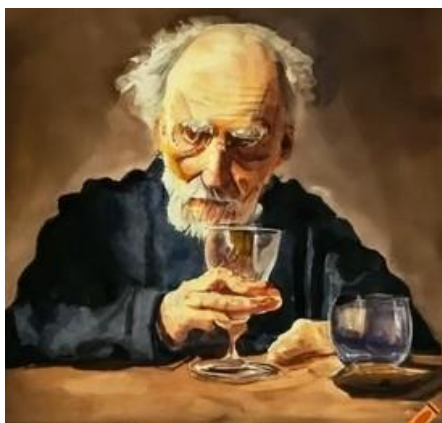
Er staat een hele discussie over vin/brennevin op https://www.reddit.com/r/norsk/comments/15vc5ta/fant_akkurat_ut_at_brennevin_er_intetkj%C3%B8nn/

maar veel wijzer word je er niet van.

Riksmålforbundet houdt het bij een simpele constatering:

Brennevin er blitt et intetkjønnsord, enda det heter vinen.

Brennevin is een et-woord geworden, ook al is vin een en-woord.

created by craiyon

Bokmålsordboka <https://ordbokene.no/nno/bm>

Lars Anders Kulbrandstad & Einar Lundeby Bokmålsordliste for den videregående skole

Lexin Bokmålsordbok <https://lexin.oslomet.no/#/findwords/message.bokmal-monolingual>

Lulofs, D Woordenboek Nederlands-Noors/Noors-Nederlands

Det norske akademis ordbok naob.no

Riksmålsforbundet www.riksmalsforbundet.no

språkrådet.no

Strandskogen, Åse-Berit & Rolf Norwegian An essential grammar

Kjell H. Ullestad grammatikk.com